

Diputació de Girona

El suport de la Diputació de Girona a la redacció de Plans d'Acció Local per a la Sostenibilitat (PALS)

Les comarques de Girona en el seu context geogràfic

Les comarques de Girona se situen a l'extrem nordoriental de Catalunya. En el seu conjunt apleguen un total de 221 municipis i una població de poc més de 500.000 habitants.

La Diputació de Girona és una administració que té com a principal funció assistir tècnicament i financera el conjunt de municipis de les nostres comarques. Aquesta tasca de suport és especialment necessària en aquells pobles i viles més petites i amb menys mitjans i capacitat organitzativa.

PROCÉS D'ELABORACIÓ DE L'AGENDA 21 LOCAL

1. CONSCIÈNCIA SOCIAL

L'Agenda 21 s'inicia en l'existència de consciència social de l'administració local o de la ciutadania, sobre la seva necessitat d'engegar dinàmiques efectives vers la sostenibilitat.

2. ACORD DE PLE

El Govern Local ha d'assumir i catalitzar el procés d'Agenda 21 local. També cal adherir-se a la Carta d'Aalborg.

3. FÒRUM AMBIENTAL

Ha d'aplegar i donar veu a tots els interessos i sectors presents a la comunitat.

4. LOGÍSTICA I PLANIFICACIÓ DEL PROCÉS

Disseny del procediment, adjudicació de funcions, definició de responsabilitats, pressupostos, estructura de l'equip tècnic, calendari, etc.

5. AUDITORIA AMBIENTAL

Recollida d'informació amb els principals paràmetres i vectors ambientals, diagnosi ambiental, identificació de problemes, propostes i disseny de línies estratègiques. També cal escollir uns indicadors que assenyalin el punt de partida i que serveixin com a guies de referència per avaluar en qualsevol moment l'estat del medi.

6. DECLARACIÓ AMBIENTAL

És el document que sintetitza els resultats de l'auditoria per donar a conèixer a la ciutadania.

7. ESBORRANY DEL PLA D'ACCIÓ AMBIENTAL

A partir de la difusió i debat de l'auditoria n'han de sorgir unes prioritats i uns objectius concrets amb visió possibilista.

8. PERIODE D'INFORMACIÓ PÚBLICA

9. APROVACIÓ DEFINITIVA DEL PLA D'ACCIÓ LOCAL PER A LA SOSTENIBILITAT

Estableix programes i fites, incorpora una avaluació periòdica del procés, assigna els pressupostos i fons de finançament, defineix agents i responsabilitats, marca un calendari, etc.

10. REALITZACIÓ D'ACTUACIONS CONCRETES

11. PROGRAMA DE SEGUIMENT

Certifica que les actuacions s'hagin dut a terme completament i que els resultats obtinguts siguin els esperats. Els indicadors de sostenibilitat ens mesuraran l'efectivitat de les accions.

Quan va començar i quins són els seus objectius?

La Diputació de Girona va aprovar l'any 1998 el seu programa de suport a la redacció de Plans d'Acció Local per a la Sostenibilitat (PALS), amb l'objectiu d'ajudar a posar en marxa els processos d'Agenda 21 Local als municipis de les nostres comarques.

A qui va destinat i qui hi pot accedir?

- Hi poden concórrer tots els ajuntaments de les comarques gironines, sigui quin sigui el seu nombre d'habitants.
- De forma prèvia a aquests ajuntaments els cal:

1r. Haver-se adherit formalment als principis de la carta d'Aalborg.

2n. Demanar explícitament a la DdG el poder participar en el programa d'ajuts d'aquesta institució.

Quins són els terminis per poder participar en el Programa?

El programa d'ajuts es troba permanentment obert a les sol·licituds que en puguin fer els ajuntaments.

La Diputació de Girona contribueix a la divulgació dels principis de la sostenibilitat i a la implementació de les Agendes 21 Locals mitjançant les següents eines i estratègies:

1

Elaborant una base metodològica comú per a la realització d'Agendes 21 Locals, establint bases programàtiques i pautes de desenvolupament del procés, així com dissenyant indicadors de general aplicació al conjunt dels municipis.

2

Establint una línia d'ajuts permanentment oberta als municipis, per tal de portar a terme processos d'Agenda 21 Local.

Aportant personal tècnic que assessori en les diferents fases del procés i assumeixi la direcció facultativa de les Agendes 21 Locals.

3

Promovent un fòrum de debat i intercanvi d'experiències a l'entorn dels principis de la sostenibilitat aplicada als municipis.

4

1.- Base metodològica comú per a la realització d'Agendes 21 Locals

La Diputació de Girona planteja un format de procés que contingui els següents elements documentals:

✓ **Pla Especial de Regulació d'Usos del Sòl No Urbanitzable** el qual, partint del respecte a les activitats tradicionals i millor integrades en el medi, estableixi els límits i compromisos en relació a les noves activitats que s'admetin.

Subsidiàriament pot ser substituït per un Pla Especial o un Pla d'Usos d'un sector concret del municipi. Això vol dir un espai riberenc, una forest singular, una zona d'hortes tradicional, ...

✓ **Anàlisi ambiental de riscos i oportunitats -auditoria ambiental i socioeconòmica.** Comprendrà la recollida d'informació i diagnosi del conjunt de paràmetres i vectors ambientals i socioeconòmics.

De forma específica, s'elaborarà una auditoria energètica sobre els elements de consum en edificis i instal·lacions públiques.

✓ **Elements d'informació ciutadana.** S'articularen mecanismes que assegurin el coneixement de l'opinió pública sobre els conflictes detectats. Hom dissenyarà igualment la campanya de comunicació per tal de promoure la participació ciutadana, específica per cadascun dels municipis de les nostres comarques.

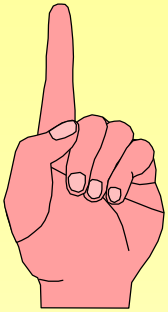
1.- Base metodològica comú per a la realització d'Agendes 21 Locals (cont.)

✓ **Definició i càlcul d'indicadors**, que permetin contrastar l'aplicació efectiva de les actuacions implementades. Els indicadors que de forma prèvia i generalitzada s'han establert són (1) el consum i qualitat de l'aigua, (2) la gestió dels residus, (3) l'eficiència energètica, (4) la mobilitat, (5) l'ús del territori i el seu grau de protecció específica, així com (6) la biodiversitat. A més, i de manera específica, cada municipi haurà de dissenyar un mínim de dos indicadors que recullin la seva pròpia problemàtica i singularitats.

✓ **Redacció del Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat (PALS)**. Document programàtic resultat de la diagnosi ambiental, de la prospecció de les problemàtiques subjectives detectades, de les possibilitats tècniques i financeres, així com de la voluntat dels diferents sectors que intervenen en la dinàmica social i econòmica del municipi.

↪ Fruit del consens, el PALS establirà programes i objectius, incorporarà l'evolució periòdica mitjançant l'ús d'indicadors, assignarà pressupostos i considerarà línies de crèdit o subvencions, definirà agents i responsabilitats i marcarà un calendari d'execució.

1.- Base metodològica comú per a la realització d'Agendes 21 Locals (cont.)

Malgrat aquest esquema de procés, les propostes presentades fins ara pels diferents municipis adquireixen formats molt diversos, de tal manera que alguns dels elements esmentats se substitueixen en segons quins casos per altres que es consideren més oportuns. La Diputació de Girona únicament assegura que en darrera instància s'acabi assumint un document programàtic i de futur amb criteris sostenibilistes, i que comprometi al conjunt de la ciutadania i als agents socials.

✓ Tots aquells documents que de forma complementària puguin ajudar a una correcta planificació dels territoris i les activitats amb criteris de sostenibilitat.

Fem referència a estudis d'impacte ambiental, projectes d'actuacions exemplaritzants, elaboració de cartografia temàtica, projectes per a la correcta gestió dels recursos, ...

Tota aquesta base metodològica es posa a l'abast dels ajuntaments en forma de **plec de condicions tipus**, el qual s'haurà d'adaptar a les necessitats de cada cas.

Una vegada consensuat el plec de condicions entre l'Ajuntament i la DdG, amb especificació del contingut metodològic i el preu de licitació, és el propi ajuntament qui treu a concurs els treballs i lidera el conjunt del procés.

2.- Línia d'ajuts permanentment oberta

D'ençà l'any 1998, la Diputació de Girona té una línia d'ajuts permanentment oberta per a la realització d'Agendes 21 Locals. Hi poden concórrer tots els municipis en els següents termes:

Municipis de fins
a 1.000 habitants

Se'ls atorgarà una ajud a fons perdut de fins a un **75%** del cost d'elaboració del Pla d'Acció Local.

Municipis d'entre
1.000 i 5.000
habitants

La subvenció pot arribar a ser de fins a un **60%**.

Municipis de més
de 5.000 habitants

L'ajut que se'ls dona és d'un **50%** sobre el cost total del procés d'Agenda 21.

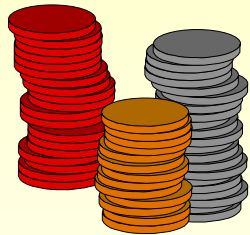
Els resultats obtinguts fins ara

Tres anys després que la Diputació de Girona posés en marxa el seu programa d'ajuts a la implantació de les Agendes 21 Locals i a la promoció dels criteris sostenibilistes entre els municipis de les nostres comarques, els resultats obtinguts fins ara són prou esperançadors:

S'han atès un total de 70 municipis, amb els quals s'hi han mantingut nombroses reunions per tal d'explicar-los-hi els propòsits bàsics del programa i la metodologia del procés.

El juny de 1999, el primer municipi de les nostres comarques inicià el procés d'elaboració del seu Pla d'Acció Local. D'ençà llavors, són ja cap a 30 els pobles i ciutats que han seguit aquest camí.

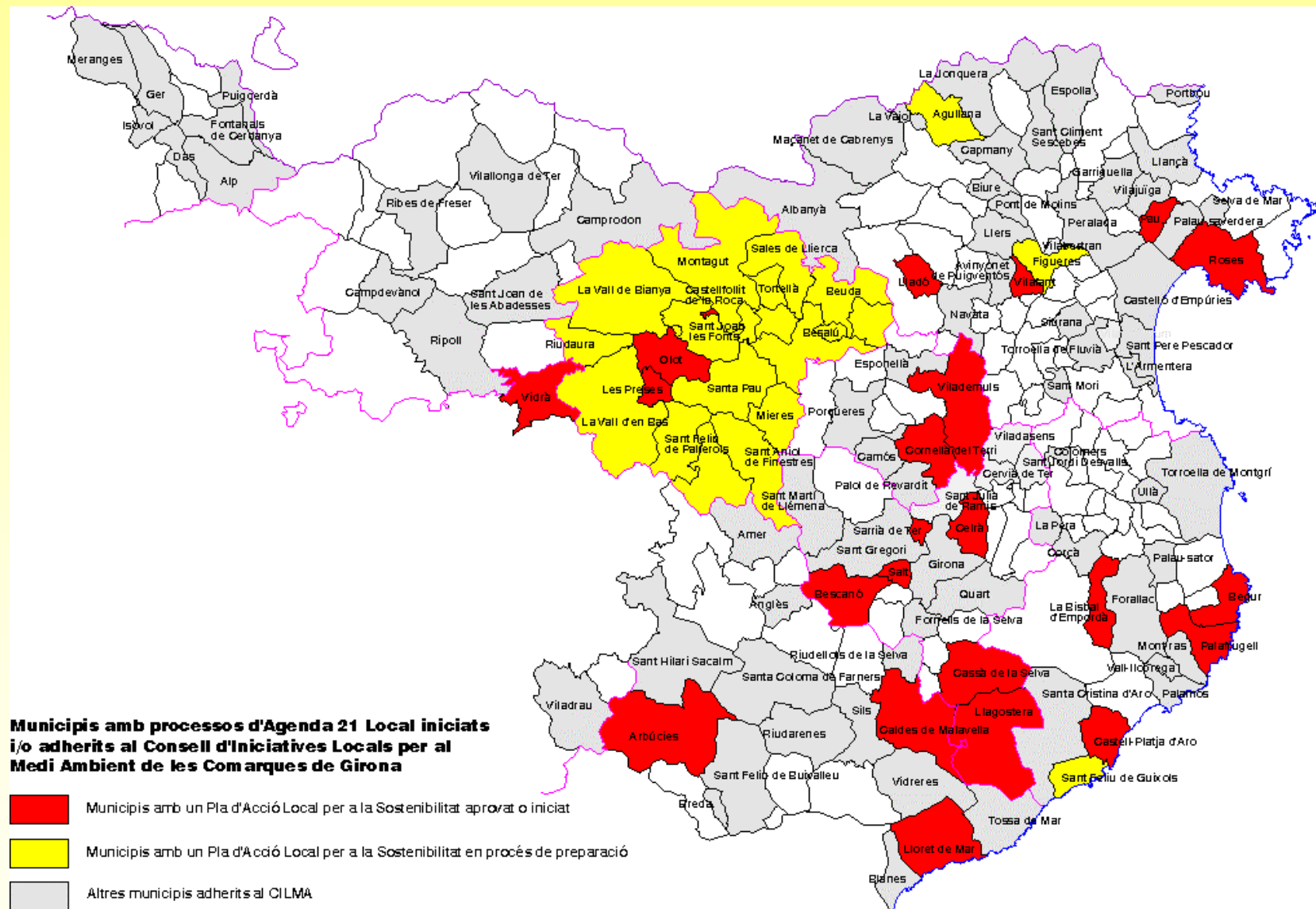
Els recursos destinats per la Diputació de Girona durant el període 1998-01 en la promoció dels criteris sostenibilistes, aplicació d'actuacions innovadores, redacció d'Agendes 21 Locals i suport al *Consell d'Iniciatives Locals per al Medi Ambient* és de gairebé 250 milions de pts. La voluntat de la Institució és la d'anar incrementant de manera progressiva els recursos destinats.

El Consell d'Iniciatives Locals per al Medi Ambient de les Comarques de Girona compta ja amb l'adhesió formal de prop de 150 administracions locals. Pel que fa la Carta d'Aalborg, són ja 80 els municipis gironins que han subscrit aquest document.

El Programa de suport de la Diputació de Girona a la redacció de Plans d'Acció Local per a la Sostenibilitat

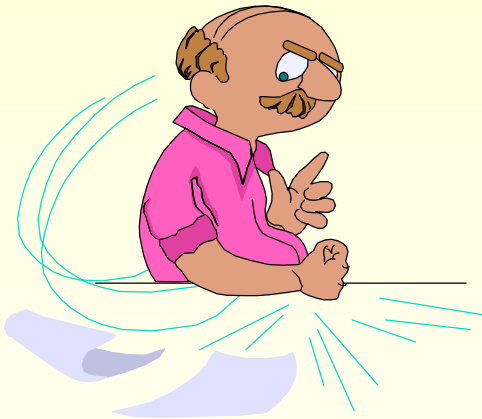

I el futur?

En un futur immediat, la voluntat de la Diputació de Girona és la de seguir promovent amb força els processos d'Agendes 21 al conjunt de municipis de les comarques gironines.

Com a aportació més novedosa, i conseqüència directa de l'actual procés de promoció de les Agendes 21 Locals, cal significar la creació per aquest any 2001 d'una línia d'ajuts a la materialització de les actuacions previstes en els Plans d'Acció Local que a partir d'ara es vagin enllestit.

I encara més,

La Diputació de Girona, com a Institució amb voluntat de donar suport al conjunt dels municipis gironins, es planteja per als propers anys i en totes les seves línies d'ajut -tècnic i financer- donar preferència a aquelles actuacions que s'hagin establert a partir d'un procés participatiu i de planificació d'Agenda 21 Local.